

Univerzita Palackého v Olomouci

Fakulta tělesné kultury

ANALÝZA MOŽNOSTÍ ELEKTRONICKEJ KOMUNIKÁCIE MEDZI ŠTUDENTMI
FTK UPOL A PEDAGÓGMI

Diplomová práca

(bakalárska)

Autor: Jaroslav Benka, rekreológia,

manažment rekreácie a športu

Vedúci práce: Ing. Lenka Bartková

Olomouc 2012

Bibliografická identifikácia

Meno autora: Jaroslav Benka

Názov diplomovej práce: Analýza možností elektronickej komunikácie medzi študentmi FTK UPOL a pedagógmi.

Pracovisko: Katedra rekreologie

Vedúci diplomovej práce: Ing. Lenka Bartková

Rok obhajoby diplomovej práce: 2012

Abstrakt:

Bakalárska práca sa zameriava na analýzu možností elektronickej komunikácie medzi študentmi a pedagógmi Fakulty telesné kultury Univerzity Palackého v Olomouci. Práca najprv vymedzuje pojmy, ktoré súvisia s touto témou a objasňujú danú problematiku. Ďalšia časť je venovaná výskumu, jeho analýze a záverom z neho vyplývajúcich.

Kľúčové slová: chat, Courseware, e-mail, elektronická komunikácia, LMS Unifor

Súhlasím s požičiavaním diplomovej práce v rámci knižničných služieb.

Bibliographical identification

Author's first name and surname: Jaroslav Benka

Title of master thesis: Analysis of the ways of electronic communication between students and teachers on UPOL FTK.

Department: Katedra rekreologie

Supervisor: Ing. Lenka Bartková

The year of presentation: 2012

Abstract:

The final thesis focuses on the analysis of electronic communication between students and teachers of the Faculty of Physical Culture on Palacky University in Olomouc. Work first define terms related to this issue and clarify the issue. Another section is devoted to research, its analysis and conclusions from it.

Keywords: chat, Courseware, e-mail, elektronická komunikácia, LMS Unifor

I agree the thesis paper to be lent within the library service.

Prehlásenie

Prehlasujem, že som bakalársku prácu spracoval samostatne, pod vedením Ing. Lenky Bartkovej, uviedol všetky literárne i odborné zdroje a dodržiaval zásady vedeckej etiky.

V Olomouci dňa

Pod'akovanie

Ďakujem Ing. Lenke Bartkovej za cenné rady, ktoré mi poskytla pri spracovaní bakalárskej práce. Taktiež ďakujem rodičom, ktorý v tých najťažších momentoch mi dodali dostatočnú dávku optimizmu a odvahy a tiež snúbenici za jej toleranciu a pochopenie počas písania tejto práce.

Obsah

1	Úvod	7
2	Syntéza poznatkov	8
2.1	Komunikácia	8
2.2	Komunikačné bariéry	10
2.2.1	Interné bariéry	10
2.2.2	Externé bariéry	10
2.3	Elektronická komunikácia	10
2.3.1	E-mail	16
2.3.2	Blog, weblog	18
2.3.3	VoIP (Voice over IP) – hlas cez internet	19
2.3.4	Chat	19
2.3.5	Sociálne siete	19
2.3.6	E-learning	20
2.3.7	LMS Unifor	22
2.3.8	Courseware	23
3	Cieľ práce	24
4	Metódy práce	25
5	Výsledky	26
6	Závery	40
7	Súhrn	41
8	Summary	42
9	Referenčný zoznam	43
10	Prílohy	45

1 Úvod

Elektronická komunikácia sa začala v podstate už vynálezom telegrafu a telefónu, pokračovala prenosom zvuku a obrazu atď. Prvé aplikácie pre komunikáciu vznikli prakticky s prvými počítačmi zaberajúcimi niekoľko izieb. Pravý rozmach elektronickej komunikácie však prišiel s rozšírením internetu.

Internet bol vytvorený spoločnosťou ARPA no ešte pod názvom arpanet. Bol vytvorený v roku 1969 za účelom prepojenia počítačov bez centrálného bodu. Prvá správa poslaná sieťou bola dňa 29. októbra 1969. V roku 1990 bol Arpanet premenovaný na Internet. O Internet sa začala zaujímať aj NSF, organizácia na podporu vedy a výskumu pretože na univerzitách bola potreba prenosu informácií, ktorá trvá dodnes a je stále väčšia. V roku 1991 Tim-Berners-Lee publikoval svoj projekt World Wide Web (WWW) a tak zapríčinil masový nárast užívateľov internetu. V roku 1994 bol zadarmo ponuknutý k stiahnutiu prehliadač Netscape navigator a tým sa o internet začala zaujímať aj verejnosť. V deväťdesiatych rokoch dvadsiateho storočia sa internet dostal do škôl, firiem a domácností.

Ja sám som veľmi „technicky“ založený typ človeka. Uvítam všetko čo mi pomôže uľahčiť či spríjemniť život, napríklad MDA, notebook, tablet PC, dataprojektor, ... Pri komunikácii zvolím radšej elektronickú formu pred osobným kontaktom. Na tejto škole som sa stretol s aktívnym využívaním moderných prostriedkov pri komunikácii „pedagóg - študent“ a to v takej miere, že sa to s mojou predchádzajúcou skúsenosťou z vysokej školy nedalo porovnať. Možnosti fakulty telesnej kultúry na Univerzite Palackého v Olomouci ma zaujali natoľko, že som sa rozhodol využiť svoje zanievanie pre techniku a napísať bakalársku prácu o týchto možnostiach.

Elektronická komunikácia všeobecne je veľmi rozsiahla téma a tak sa v práci venujem možnostiam jej využitia na FTK UPOL. Zameriavam sa na komunikáciu medzi študentmi a pedagógmi, ktorá je pri štúdiu vysokej školy neodmysliteľná. K zisťovaniu aktuálnej situácie som použil dotazníkové šetrenie pri ktorom respondentmi boli študenti FTK UPOL.

2 Syntéza poznatkov

2.1 Komunikácia

Komunikácia je pojem s veľmi širokým použitím. Slovo komunikácia pochádza z latinského *communicare* čo znamená robiť niečo spoločným. Neexistuje jednotná definícia tohto pojmu. Môže ním byť označovaná napríklad dopravná sieť, prenos myšlienok, pocitov, informácií atď. Väčšinou však tento pojem asociuje prenos informácií medzi dvoma a viacerými osobami.

Trend poslednej doby predznamenáva pokročilejšie stadium ve vývoji spoločnosti. Informačná spoločnosť sa začína postupne meniť ve spoločnosť komunikačnú. Prostý prístup k informáciám již přestává být jednoznačnou výhodou. Na významu nabývá schopnosť s informaciami ďalej pracovať, analyzovať je, sdíleť je, predávať a šíriť je – komunikovať (Veber & kol, 2009, 181).

Podľa psychologického slovníka je komunikácia „dorozumívání, sdělování, přičemž obecně nejde o specifický jev, na rozdíl od jazyka existuje také u živočichů“ (Hartl, 2004, 113). Z toho vyplýva, že komunikácia je vlastná nie len ľuďom, ale všetkému živému.

Sociologický slovník definuje komunikáciu ako „Soc. operace sestávající z informace, sdělení a pochopení. K. znamená nejen přenos informace, ale také výměnu emocionálního obsahu např. pomocí neverbálních náznaků. Teprve znalost tohoto obsahu umožňuje pochopení vlastního smyslu informace“ (Jandourek, 2007, 126).

„Z pedagogického hlediska je důležitá sociální komunikace, tj. sdělování a dorozumívání mezi lidmi.“ (Průcha, Walterová a Mareš, 2003, 104). Teda pedagogika ako také nezahŕňa do pojmu komunikácie iné živočíchy okrem ľudí.

„Není možno nekomunikovat. Tak zní jedna ze základních tezí sociální komunikace. Kde se setkává člověk s člověkem, nastupuje zcela zákonitě proces sociální komunikace“ (Mareš a Křivohlavý, 1995, 23). Človek teda reaguje na podnety, hoci sa ho priamo netýkajú. Z toho vyplýva najčastejšie používané delenie komunikácie na verbálnu a neverbálnu. Obidve formy sa navzájom dopĺňajú, alebo môže jedna druhú úplne nahradiť. Taktiež môže nastať situácia, kedy je verbálny a neverbálny prejav v rozpore. Takýto jav sa nazýva dvojité väzba.

Verbálna komunikácia – jedná sa o dorozumievanie dvoch a viacerých osôb pomocou jazyka a reči. Verbálna komunikácia je hlavným dorozumievacím prostriedkom ľudí. Jej hlavným prvkom je slovo.

Neverbálna komunikácia – slúži pri prenášaní informácii medzi ľuďmi a taktiež inými živočíchmi žijúcimi spoločensky. Jedná sa o komunikáciu bez slov. Vo väčšine prípadov neverbálne prejavy nie sú tak kontrolované ako prejavy verbálne. Neverbálne prejavy môžeme rozdeliť do niekoľkých skupín:

Mimika je komunikácia prostredníctvom výrazu tváre. Vzniká kontrakciou tvárových svalov.

Haptika je komunikácia sprostredkovaná dotykmi, podaním rúk, ale taktiež sotením alebo kopnutím.

Proxemika je vyjadrenie vzťahu medzi ľuďmi prostredníctvom vzdialenosti, ktorú medzi sebou pri komunikácii zaujímajú. Delí sa na štyri zóny. Intímna zóna ohraničuje vzdialenosť komunikujúcich do 60 cm, osobná zóna od 60 cm až 1,2 m, spoločenská zóna od 1,2m do 2 m a verejná zóna nad 2m.

Gestika je komunikácia prostredníctvom rúk, celého tela, úst atd.

Paralingvistika zahŕňa zvukovú stránku reči ako napríklad hlasitosť, výšku, plynulosť, intonáciu, výslovnosť atd.

Hlavný rozdiel medzi verbálnou a neverbálnou komunikáciou je v tom, že verbálna je vždy úmyselná, ale neverbálna je podvedomá a ťažko ovládateľná.

Ciele komunikácie môžu byť rozmanité. Môže sa jednať o jednoduchú výmenu informácii, presadenie nejakého názoru, pozmenenie vzťahov medzi ľuďmi, manipulovanie nimi alebo len pobavenie sa na účet niekoho iného či na svoj vlastný.

Komunikanti môžu byť v priebehu procesu komunikácie fyzicky prítomní alebo časovo či priestorovo oddelení. Podľa tohto faktoru môžeme komunikáciu rozdeliť na osobnú a sprostredkovanú, či interaktívnu a neinteraktívnu. Medzi najznámejšie formy neinteraktívnej komunikácie môžeme zaradiť napríklad listy alebo e-mail. Ich hlavnou nevýhodou je, že odpoveď na ne môže trvať aj niekoľko dní. Ich výhodou však je, že správa adresáta zastihne takmer vždy. Typickou formou interaktívnej komunikácie mimo osobný kontakt je telefonovanie a v prostredí počítačových sietí aj videohovory či chat, pri ktorých máme možnosť bezprostredne reagovať na podnety druhého alebo dokonca rozprávať v tom istom momente.

2.2 Komunikačné bariéry

Či chceme alebo nie, narážame pri komunikácii na určité problémy, ktoré nám sťažujú interpersonálnu komunikáciu. Môžeme ich rozdeliť na interné, ktoré sú špecifikované osobnostnými problémami komunikujúcich a externé, ktoré sú vlastne rušivé elementy z prostredia.

2.2.1 Interné bariéry

- Najčastejšie sa vyskytujúcou bariérou je strach z neúspechu, ktorá sa vo väčšine prípadov prejavuje chvením hlasu
- Znížená sebakontrola v dôsledku silných emócií ako napríklad zlosť
- Sémantické bariéry – „Mnohdy účastník nechce pripustiť, aby vypadal jako nedouk, že používané terminologii nerozumí, a proto se tváří, že všemu rozumí“ (Mikuláščík, 2010, 36).
- Skákanie do reči
- Nepohodlie
- Neúcta, povýšenosť či nesympatie voči druhej strane
- Nesústredenosť alebo nepripravenosť na komunikáciu

2.2.2 Externé bariéry

- „Nezvyklé prostředí může působit rušivě. Jsou situace, kdy uspořádání prostředí může svým vlivem působit natolik komišně, že se komunikační partner cítí příliš nesvůj, situace se mu zdá příliš oficiální“ (Mikuláščík, 2010, 37).
- Hluk alebo na zrak rušivo pôsobiace prostredie.
- Demografické bariéry

2.3 Elektronická komunikácia

Beze slov umíme komunikovat miliony let, stále složitějšími slovy se domlouváme zřejmě již stovky tisíc let, doba, po kterou dovedeme zaznamenávat slova do kamene či na papír trvá přinejmenším tisíce let, množit texty jinak než opisováním umíme celá dlouhá staletí, ale jen necelé století telefonujeme, několik desítek let si zvykáme na obraz televize a vlastně jen zhruba deset let na nás naplno působí nový fenomén – elektronická komunikace zprostředkovaná počítači (Plamínek, 2008, 11).

„Všeobecně sa za elektronickú komunikáciu považuje taká komunikácia, ktorá je sprostredkovaná elektronickými technológiami“ (Šušol, 2003, 156).

Podľa formy, akou je komunikácia sprostredkovaná, je možné ju rozdeliť na bežnú a elektronickú, hoci v dnešnej dobe sa už elektronická forma komunikácie považuje za bežnú.

Hlavným rozdielom medzi bežnou a elektronickou komunikáciou je sprostredkovanie komunikačného procesu prostredníctvom techniky (počítačov, mobilných telefónov, notebookov, webkamerami, ...). Medzi jej základné vlastnosti patrí to, že je neriadená, hromadná, anonymná, časovo a priestorovo neobmedzená, závislá na technickom vybavení a technickej gramotnosti komunikujúcich.

Tabuľka 1

Některé rozdíly mezi běžnou komunikací a e-komunikací

Běžná komunikace	E-komunikace
Základním prostředkem komunikace je mluvený jazyk.	Základním prostředkem komunikace je zejména psaný jazyk, menší množství uživatelů využívá jazyk mluvený (Skype a VoIP technologie).
Uživatelé jsou neanonymní.	Uživatelé mohou být anonymní.
Uživatelé zpravidla navzájem komunikují v omezeném počtu, ve skupinách.	Uživatelé mohou současně komunikovat s velkým počtem komunikantů (chat).
Uživatelé jsou omezeni prostorem a časem.	Uživatelé nejsou omezeni prostorem a časem.
Uživatelé využívají prostředky neverbální komunikace (mimika, gestika, haptika, proxemika aj.).	Uživatelé nahrazují neverbální komunikaci zástupnými symboly/ikonami (emotikony, akronymy).
Uživatelé jsou v přímém sociálním kontaktu.	Uživatelé jsou ve zprostředkovaném sociálním kontaktu.
Uživatelé komunikují (v rámci synchronní komunikace) bez předchozí přípravy.	Uživatelé komunikují (v rámci synchronní komunikace) po přípravě.
Uživatelé mohou ve velmi omezené míře využívat časově náročné (z hlediska doručení informace) asynchronní komunikace (dopisy, hlasové zprávy). Asynchronní informaci je obtížné snadno	Uživatelé mohou velmi snadno využívat asynchronní komunikace bez časového omezení doručení informace (e-mail, ICQ zpráva, Skype chat). Veškeré textové informace lze snadno opravit.

opravit (opravy v psaném dopise).	
Uživatelé pro komunikaci nepotřebují žádné specifické zařízení.	Uživatelé pro komunikaci potřebují hardwarové a softwarové vybavení.

(Kopecký, 2007, 9, 10)

Tabulka 2

Osobní a počítačem zprostředkovaná komunikace.

Text tabulky obsahuje srovnání osobní a počítačem zprostředkované komunikace, stručný souhrn některých pojmů a ohledů, v nichž se podobají a odlišují.

Prvek interpersonální komunikace	Osobní komunikace	Počítačem zprostředkovaná komunikace
Zdroj Prezentace sebe sama a řízení působivosti Kdo má slovo	<ul style="list-style-type: none"> • Viditelný vnější vzhled komunikuje, kdo jste. Osobní znaky (pohlaví, přibližný věk, rasa atd.) jsou zřetelné a všem na očích. Příjemce kontroluje pořadí toho, čemu věnuje pozornost. Přetvářka je nesnadná • Soutěžíte s druhým(i) o slovo a čas. Může (mohou) vás přerušit. 	<ul style="list-style-type: none"> • Prezentujete vlastní já, takové, jaké si přejete, aby druzí viděli. Osobní vlastnosti jsou skryté, odhalujete je, když chcete. Mluvčí kontroluje pořadí jejich odhalení. Přetvářka nebo anonymita jsou snadné. • Máte stále slovo, čas mluvčího je neomezený, nemohou vás přerušit.
Příjemce		
Počet	<ul style="list-style-type: none"> • V zorném poli máte jednoho člověka nebo několik jednotlivců. 	<ul style="list-style-type: none"> • Jeden, několik nebo tolik, kolik jich najdete v chatu, kolik jich máte v e-mailové seznamu

		nebo kolik jich čte vaši bulletinovou vývěsku.
Zájmy	<ul style="list-style-type: none"> • Omezeny na zájmy těch, s nimiž máte příležitost se setkat. Často je nesnadné najít někoho, kdo má stejné zájmy jako vy, zejména v izolovaných komunitách s malou mobilitou. 	<ul style="list-style-type: none"> • Prakticky neomezené. Můžete snadněji a rychleji najít lidi, kteří se k vám hodí z hlediska vašich zájmů.
Třetí strany	<ul style="list-style-type: none"> • Třetí strany mohou zaslechnout vaše sdělení nebo jim je někdo zopakuje, ale ne doslovně a ne úplně přesně. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vaše zprávy mohou číst ostatní nebo mohou faksimile poslat třetí straně či stovkám třetích stran (s vaším vědomím, nebo bez něj).
Vytváření dojmu	<ul style="list-style-type: none"> • Dojmy závisejí na verbálních i neverbálních signálech, které příjemce vnímá. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dojmy závisejí na textových sděleních (obvykle), která příjemce čte.
Kontext		
Fyzický	<ul style="list-style-type: none"> • Kde oba jste – nutně spolu v tomtéž prostoru. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kde vy a příjemce chcete být. Jste prostorově odděleni.
Časový	<ul style="list-style-type: none"> • Náhodný, při osobní komunikaci máte malou kontrolu nad časovým kontextem • Komunikace je synchronní, sdělení si vyměňujete ve stejném čase. 	<ul style="list-style-type: none"> • Snadněji můžete zvolit načasování – kdy chcete odpovědět. • Komunikace může být jak synchronní jako v chatu nebo v IM, tak asynchronní – sdělení

		se vyměňují v různých časech stejně jako u e-mailu a bulletinových vývěšek
Kanál	<ul style="list-style-type: none"> • Sluchový, zrakový, hmatový, proxemický. • Dvoucestný kanál umožňující okamžitou interakci. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zrakový pro text (ačkoli je k dispozici i sluchový a zrakový pro grafiku a video). • Dvoucestné kanály, některé umožňují okamžitou a některé zpožděnou interakci.
Sdělení		
Verbální a neverbální	<ul style="list-style-type: none"> • Mluvené slovo spolu s gestikulací, se zrakovým kontaktem, s přízvukem, paralingvistickými příznaky, prostorem, dotyky, oblečením, účesem a dalšími neverbálními signály. • Mállokdy se verbálně vyjadřují zkratky. 	<ul style="list-style-type: none"> • Písemný text v čistě textových CMC, ačkoli toto se mění. • Neverbální signály jsou omezené, místo některých lze použít emotikony nebo slova. Některé, jako vůně a dotyky, jsou vyloučené • Používá se množství zkratk
Trvání	<ul style="list-style-type: none"> • Dočasný, pokud není zaznamenáván. Verbální signály rychle mizejí 	<ul style="list-style-type: none"> • Trvalé, pokud nejsou vymazány.
Předběžné sdělení	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjadřuje se verbálně i neverbálně na počátku interakce. 	<ul style="list-style-type: none"> • U e-mailu v záhlaví, popřípadě v úvodní větě.

Etika a klam	<ul style="list-style-type: none"> • Presentace klamného fyzického vlastního já je nesnadnější, ale není nemožná. Klamné psychologické a sociální já je snadnější. • Když lžete, nechtěné úniky neverbálních signálů to často prozradí. 	<ul style="list-style-type: none"> • Presentace klamného fyzického, psychologického a sociálního vlastního já je relativně snadná. • Lhát je pravděpodobně snazší.
---------------------	---	--

(DeVito, 2008, 40, 41)

Elektronická komunikácia sa odohráva v elektronickom komunikačnom prostredí, ktoré je často označované slovom internet. Podľa Grigoleita (2007) je internet obrovský zdroj informácií, zábavný park a diskusný klub v jednom. Internet samotný je pravdepodobne najrozšírenejším komunikačným prostredím, ale nesmieme zabúdať ani na telefónne siete, mobilné siete GSM (Global System for Mobile Communications), uzatvorené počítačové siete tzv. intranet a iné siete existujúce v elektronickom svete. Všetky tieto siete vytvárajú priestor, akýsi virtuálny svet označovaný slovom Cyberspace. Čo je to cyberspace vystihol Daniel Franc (2008, 95), autor kapitoly 3.3 v knihe Jiřího Plamínka z roku 2008 Komunikace a prezentace:

Cyberspace čili kyberprostor je virtuální svět, který lidé vytvořili za pomoci počítačů a telekomunikačních sítí paralelně k „reálnému“ světu, a v tomto případě nejde o žádné sci-fi: internet je zcela jistě jeho reprezentací. Je to pomyslný vesmír, který nikde hmotně neexistuje, přestože má jasný začátek (tím bývá připojení se k němu přes počítač nebo vytočením čísla mobilního telefonu) a konec (odpojení se od něj vypnutím počítače).

Je to neviditeľný vesmír v ktorom platia nové zákony.

Prvým zákonom je, že informácie sú doživotne zaznamenávané a je možné ich vyhľadať. Preto musíme počítať so zahltením informáciami, ktoré sú pre nás bezcenné a zbytočné.

Druhým zákonom je, že čas plynie inak. V praxi to znamená, že vyslaná informácia sa k adresátovi dostane až neskôr. Do toho času visí v kybernetickom priestore a čaká, kým si

ju adresát neprečíta (e-mail, board, ...). Pokiaľ by sme chceli interaktívne komunikovať musíme pre to zvoliť vhodný nástroj (chat, videohovor, telefón).

Tretím zákonom je miznutie geografických a priestorových bariér a vznik bariér nových. Dojem vzdialenosti či blízkosti druhej osoby je tak len psychologický.

Štvrtý zákon hovorí, že vzniká niečo z ničoho. V kyberpriestore vznikajú virtuálne osobnosti, ktoré sa spájajú do virtuálnych skupín a tie tvoria virtuálny svet v ktorom je každý tým, čím byť chce a nemusí byť tým, čím je v reálnom svete. Z toho vychádza piaty zákon, ktorý hovorí o tom, že ľudia v tomto virtuálnom svete majú upravenú identitu a inak sa aj vnímajú.

Šiesty zákon hovorí o sociálnej multiplicitate ktorá dovoľuje stretnúť sa ľudom z opačných koncov sveta a s oveľa väčším množstvom ľudí, ako vo svete reálnom.

Aj keď sa zdá, že virtuálny svet je neobmedzený, má svoje hranice. Z toho vychádza siedmy zákon: zákon bytostnej závislosti na technológii. Tieto zákony popísal Franc (2008) v kapitole venovanej elektronickej komunikácii.

Podľa Kopeckého (2007) predstavuje základný typ e-komunikácie komunikácia internetová, čiže viazaná na počítačovú sieť. Rozdeliť ju môžeme na synchronnú, asynchronnú. Synchronná komunikácia je realizovaná v reálnom čase, kde sú v tom istom momente obaja komunikanti prítomní (videohovor, Skype, chat, ...). Pri asynchronnej komunikácii sa nevyžaduje prítomnosť oboch komunikantov. Správa je doručená ihneď, je uložená v pamäti počítača alebo na serveri, ale prečítaná môže byť neskôr, alebo dokonca vôbec. Do asynchronnej komunikácie môžeme zaradiť aj SMS, ktoré sú viazané na sieť GSM.

Asynchronná komunikácia – komunikácia bez odozvy v reálnom čase.

Pre tento druh komunikácie sú najrozšírenejšie nástroje e-mail a blog, weblog.

2.3.1 E-mail

„Elektronická pošta umožňuje užívateľom internetu posílať si vzájomne zprávy – elektronické dopisy. Pro elektronické dopisy se běžně používá zkrácené označení e-mail nebo email (s anglickou výslovností „ímejľ“, ...“ (Vrabec a Čepek, 1995, 39). V 21. storočí už asi nenájdeme človeka, ktorý by nemal nejaký e-mailový účet. Je teda najrozšírenejším nástrojom asynchronnej komunikácie. Jeho história siaha až do začiatkov samotného internetu. Prvý e-mail bol odoslaný v roku 1969 v rámci projektu ARPANET, ktorý je považovaný za predchodcu internetu. Pre prácu s elektronickou poštou je potrebné mať

vytvorený vlastný účet u poskytovateľa tejto služby. V Českej republike patria medzi najväčších poskytovateľov seznam.cz, centrum.cz, post.cz a ďalší. Na Slovensku sú to napríklad atlas.sk, zoznam.sk, azet.sk a ďalší. Zo svetových poskytovateľov spomeniem napríklad google a yahoo. Ďalšou súčasťou systému pre prácu s e-mailami sú tzv. poštovní klienti, ktorých úlohou je synchronizovať obsah e-mailového účtu s osobným počítačom či iným zariadením, ktoré podporuje prácu s elektronickou poštou. Poštového klienta využijete hlavne v prípade ak potrebujete s e-mailami pracovať off-line, tzn. bez prístupu na internet. V opačnom prípade vám bude stačiť tzv. webmail, ktorý je akýmsi on-line poštovým klientom umiestneným na serveri poskytovateľa. Práca s ním prebieha v prostredí webového prehliadača.

Výhody

- Rýchlosť. Správa, ktorú odošleme, dorazí do cieľa v priebehu niekoľkých sekúnd. Rýchlosť odoslania správy je priamo úmerná rýchlosti internetového pripojenia či rýchlosti intranetovej siete.
- Cena. Odoslanie e-mailovej správy nie je spoplatnené žiadnym extra poplatkom, to znamená, že platíme len za prenesené dáta. Je to podstatne lacnejšie ako poslať list klasickou poštou.
- Možnosť poslať správu viacerým osobám naraz, tzv. hromadnú správu. Do hlavičky prijímateľa je možné napísať ľubovoľný počet e-mailových adries pokiaľ to nie je obmedzené sprostredkovateľom e-mailového účtu.
- Možnosť pripojiť prílohy je nesporne jednou z najväčších výhod elektronickej pošty. Je totiž možné poslať obsiahle textové súbory, zvukové záznamy, videozáznamy a vlastne všetko, čo je možné previesť do elektronického formátu. Táto možnosť je však spravidla obmedzená veľkosťou prílohy. Je to opatrenie, aby nedochádzalo k nežiaducemu zahlcovaniu pamäte e-mailovej schránky.
- Preposielanie správ ďalším osobám. Táto možnosť šetrí čas, ktorý by sme ináč museli stráviť prepisovaním doručenej správy, aby sme ju mohli poslať ďalej. Táto možnosť vo väčšine prípadov zahŕňa aj prílohy.

Nevýhody

- Medzi bezpečnostné riziká elektronickej pošty patria počítačové víry, ktoré sa touto formou pomerne rýchlo šíria sieťou. Opatrením proti nim je dobrý a hlavne aktualizovaný antivírusový program a taktiež obozretnosť prijímateľa pošty. Hlavnou

zásadou bezpečnosti je, že nikdy neotváram podozrivé e-maily a už vôbec nie prílohy, ktoré som prijal od neznámeho či nedôveryhodného zdroja. Taktiež je tu určitá možnosť, že sa e-mail nedopatrením dostane do nepovolaných rúk a môže byť zneužitý. Preto je dôležité vždy aspoň dvakrát skontrolovať správnosť adresy na ktorú chcem poštu odoslať a taktiež nie je rozumné posilať touto formou citlivé údaje. Čiastočne sa dá tento deficit odstrániť odosielaním a prijímaním šifrovaných správ.

- Ďalšou nevýhodou je tzv. spamming čo je vlastne zahlcovanie schránky nežiaducou poštou väčšinou reklamného charakteru. Aj táto nevýhoda sa dá minimalizovať a to napríklad správne nastaveným antispamovým filtrom.
- Do rizík elektronickej pošty patrí aj tzv. pharming (farming) a phishing (fišing) a nigérijske listy. U farmingu a fišingu sa jedná o e-mailovú správu v ktorej sa nachádza hypertextový odkaz na falošnú webovú stránku napríklad vašej banky s textom so žiadosťou o potvrdenie prihlasovacích údajov a pod. Po kliknutí na tento odkaz sa zobrazí falošná stránka a po prihlásení sa sú všetky osobné údaje tj. login a heslo odoslané osobe, ktorá túto stránku vytvorila.

Pod pojmom „nigérijské dopisy“ rozumíme tišténé dopisy či e-mailové zprávy, ve kterých cizinec tvrdí, že disponuje značnými finančnými prostriedky, ale k jejich faktickému získání potřebuje pomoc další osoby. Obrací se proto na adresáta zprávy a za pomoc při převodu mu nabízí provizi ve výši několika procent částky. Ve skutečnosti je cílem získat údaje o bankovním účtu adresáta zasilky, který bude následně vykraden (Kopecký, 2007, 18).

2.3.2 Blog, weblog

Je ďalším typom asynchrónnej komunikácie, ktorá v tomto prípade prebieha na báze autor – čitateľ. Oba termíny sú odvodené od slova log čo znamená záznam alebo zápis. „Weblog ... má mnoho definíc. Najčastejši se užívá spojení „internetový denníček“. Weblog je tedy pravidelně aktualizovaná internetová stránka, na které autor či spříznění autoři publikují své názory, postřehy, odkazy na jiné internetové stránky apod“ (Kopecký, 2007, 29). Blogy sa stali súčasťou marketingu veľkých i malých firiem. Taktiež môžu byť používané i v oblasti vzdelávania. V rámci blogovania môžu študenti a vyučujúci zdieľať rôzne informácie so vzdelávacím obsahom ktorý je týmto spôsobom stále aktuálny. Je to jeden zo spôsobov, akým je možné udržať povedomie veľkého množstva ľudí s novými trendmi v danej oblasti.

Synchronna komunikácia – komunikácia s odozvou v reálnom čase.

Tu môžeme zaradiť telefonovanie, telefonovanie cez internet tzv. VoIP a chat.

2.3.3 VoIP (Voice over IP) – hlas cez internet

Telefonovanie cez internet je veľmi rozšíreným spôsobom komunikácie nie len mladej generácie. Asi najznámejším programom s touto možnosťou je Skype. „Skype is for doing things together, whenever you're apart. Skype's text, voice and video make it simple to share experiences with the people that matter to you, wherever they are“ (<http://about.skype.com/>). Z tejto definície vyplýva, že Skype je určený pre zjednodušenie práce, myšlienok, pocitov, obrazov a pre celkovú spoluprácu bez ohľadu na to, kde sa dané komunikujúce osoby nachádzajú.

2.3.4 Chat

„Chat je užívateľsky zaujímavý zejména díky anonymitě diskutérů, která vyvoláva ohromný komunikační potenciál“ (Kopecký, 2007, 41). Kedysi bol chat len v textovej forme. Od jeho vzniku až dodnes prešiel dlhým vývojom a dnes ponúka ďaleko rozsiahlejšie možnosti. Je v ňom možné komunikovať formou emotikon, obrázkov, audiom a videom. Audiochat sa podobá klasickému telefonovaniu či VoIP a v prípade jeho prepojenia s videom hovoríme o videochate. „Chaty umožňujú vytváreť virtuální komunity, sociální vazby, nabízejí možnost mezilidského kontaktu z bezpečí domova, kavárny, knihovny, školy. ... umožňují navazovat kamarádské, přátelské i partnerské kontakty“ (Kopecký, 2007, 42).

2.3.5 Sociálne siete

Samostatnou zložkou ktorá kombinuje asynchrónnu – odkazy na nástenke a synchronnu komunikáciu – chat, sú sociálne siete. Môžu mať charakter súkromný, profesijný alebo vzdelávací. Po registrácii si daná osoba vyplní profil, do ktorého zadá informácie o sebe a na základe týchto informácií sa nadväzujú vzťahy s ostatnými užívateľmi. Nevýhodou tohto systému je, že je takmer nemožné zistiť pravdivosť zadaných informácií. Medzi najznámejšie sociálne siete patria YouTube a Facebook.

„YouTube je největší internetový server pro sdílení videosouborů. Založili jej v únoru 2005 zaměstnanci PayPalu Chad Hurley, Steve Chen a Jawed Karim a v listopadu 2006 byl

zakoupen společnosti Google za 1,65 miliardy dolarů“ (Frey, 2011, 62). Na tejto stránke je možné zdieľať nie len videosúbory, ale taktiež svoje názory a postrehy k týmto videám. Samotný fakt, že hodnota tejto stránky v priebehu necelých dvoch rokov dosiahla 1,65 miliardy dolárov hovorí o jej kvalite a návštevnosti.

„Facebook je rozsáhlý spoločenský webový systém sloužící hlavně k tvorbě sociálních sítí, komunikaci mezi uživateli, sdílení multimediálních dat, udržování vztahů a zábavě. Jeho 574 125 820 uživatelů (leden 2011) tvoří jednu z největších společenských sítí na světě“ (Frey, 2011, 63). Facebook založil Mark Zuckerberg. Pôvodne slúžil len študentom Harvardu k zoznamovaniu študentov prvého ročníka.

2.3.6 E-learning

Ďalším špecifickým spôsobom komunikácie v kyberpriestore je práve e-learning. Špecifickým preto, lebo sa viaže na vzdelávanie. Všeobecne sa pojem e-learning spája so vzdelávaním cez internet. Neexistuje jednotná definícia e-learningu. Niektoré sú príliš obširné, iné zasa nevystihujú všetky možnosti tohto systému.

Jiří Zounek (2009, 38) vymedzil pojem e-learningu takto:

... zahrnuje jak teorii a výzkum, tak i jakýkoliv reálny vzdělávací proces (s různým stupněm intencionality), v němž jsou v souladu s etickými principy používány informační a komunikační technologie pracující s daty v elektronické podobě. Způsob využívání prostředků ICT a dostupnost učebních materiálů jsou závislé především na vzdělávacích cílech a obsahu, charakteru vzdělávacího prostředí, potřebách a možnostech všech aktérů vzdělávacího procesu.

„e-Learning lze chápat jako multimediální podporu vzdělávacího procesu, spojenou s moderními informačními a komunikačními technologiemi pro zkvalitnění vzdělávání“ (Nocar, Hoblíková, Snášelová, Všetulová, 2004, 13).

Ďalšiu definíciu e-learningu uvádza Barešová takto: „e-Learning je vzdělávací proces, využívající informační a telekomunikační technologie“ (Barešová, 2003, 9).

„E-learning chápeme jako vzdělávání, využívající množství multimediálních prostředků (diskety, VHS, CD-ROM, DVD ROM, FlashDrive atd.), které efektivně zvyšují kvalitu studia tím, že působí na maximální množství smyslů. V užším slova smyslu jej lze také chápat jako vzdělávání prostřednictvím Internetu“ (<http://www.lmsunifor.com>).

Z týchto definícií vyplýva, že e-learning je akýsi podporný program pre vzdelávanie, ktorý svojimi možnosťami môže výrazne ovplyvniť vzdelávací proces.

... e-learning v sobě zahrnuje řadu dílčích aktivit, které mohou být propojené do uceleného systému, ale také nemusejí. Může se jednat o rozsáhlé kurzy plně distančního charakteru a propracované nástroje kolaborativního učení, naopak ale může jít jen o doplnění prezenční výuky (<http://www.mc2.cz/node/>).

E-learningových technologií existuje velké množství. Niektoré sú opensource (zdarma) iné komerčné. Ich zoznam je na stránke <http://www.mc2.cz/>.

V priebehu vývoja prešli zmenami aj jednotlivé e-learningové systémy. Spočiatku boli kvôli zaisteniu bezpečnosti a vysokým nárokom na administráciu málo flexibilné. Ich vylepšené verzie s názvom LCSM (Learning Content Management Systems) už netrpia problémami svojich predchodcov a viac sa zameriavajú na vzdelávací obsah. Skratka LCMS sa však často spája so skratkou LMS. V tejto oblasti existuje 6 trendov využívania Informačno-komunikačných technológií pre zefektívnenie vzdelávania.

Blended learning v sebe zahŕňa využívanie multimedialných technológií s využívaním videokaziet, CD, prezentácii atď.

Learning Content Management Systems (LCMSs) je novou generáciou on-line vzdelávania. Často splýva s pojmom LMS.

Web collaboration & Live eLearning umožňuje cez internet vytvárať virtuálne semináre, on-line meetingy, on-line workshopy atď.

Simulations, learning games, videos and storytelling. Do tohto modelu patria on-line simulácie, vzdelávacie hry, príbehy s otvoreným koncom rozvíjajúce tvorivé myslenie.

Training without trainers (úroveň 1) – knowledge sharing. Vzdelávanie bez tútora zamerané na zdieľanie znalostí. Ponúka možnosť veľmi rýchlo vytvoriť videokonferenciu v ktorej môžu účastníci spolupracovať a riešiť problémy na veľké vzdialenosti.

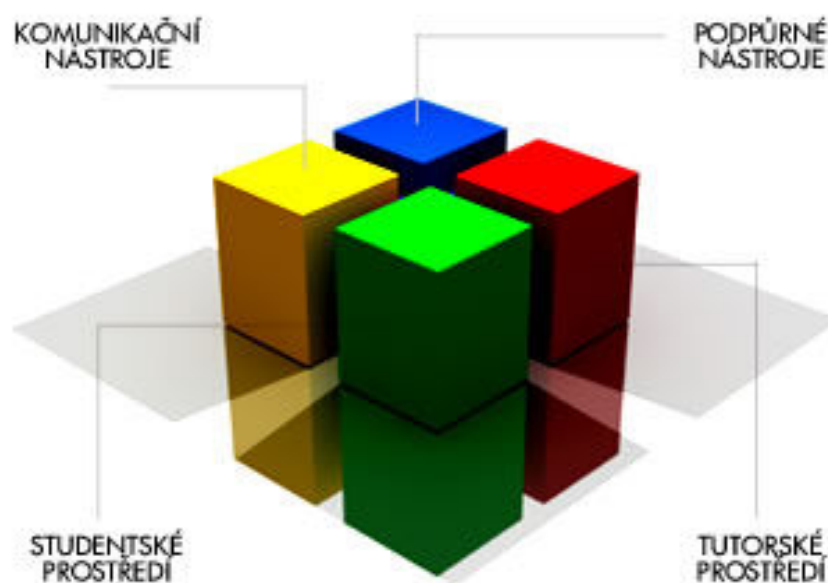
Training without trainers (úroveň 2) – informal knowledge Exchange. Jedná sa o získavanie a výmenu informácií prostredníctvom databáz, dokumentov, elektronických záznamov a pod. Tento trend je naviazaný na rozvoj informačnej infraštruktúry. Budovaním takejto infraštruktúry sa v ČR zaoberá Ministerstvo informatiky ČR. (www.lmsunifor.com).

Univerzita Palackého v Olomouci disponuje e-learningovým systémom z názvom LMS Unifor, ktorý patrí firme Net University s. r. o..

2.3.7 LMS Unifor

LMS (Learning Management System) UNIFOR je systém řízeného vzdělávání, který umožňuje optimalizovat proces distančního vzdělávání za pomoci množství nástrojů (komunikačních, prezentačních, statistických). Je to v podstatě „virtuální škola“, která umožňuje studentům studovat bez nutnosti fyzické přítomnosti v místě vzdělávání. Studujete tedy kdekoli a kdykoli (<http://www.lmsunifor.com>).

Pozostáva zo štyroch základných zložiek ktoré sú zobrazené na nasledujúcom obrázku:

Obrázok 1

(<http://www.lmsunifor.com>)

LMS Unifor ponúka možnosť synchronnej (on-line) a asynchronnej (off-line) komunikácie. On-line komunikácia je v systéme zabezpečovaná formou chatu, ktorý obsahuje možnosť vytvoriť si vlastnú chatovaciu skupinu. Off-line komunikácia je sprostredkovaná nástrojom interkom, ktorý má podobné funkcie ako e-mail. Ponúka možnosť odosielať správy s prílohami. Ďalšou možnosťou off-line komunikácie je zapojenie sa do diskusného fóra, v ktorom sa môžu účastníci vyjadrovať k danej téme. Jednosmernú off-line komunikáciu zabezpečujú tzv. Novinky a FAQ (Frequently Asked Questions) – často kladené otázky. Jednosmerná komunikácia je to preto, lebo príspevky môže pridávať iba tútor predmetu a administrátor. Systém taktiež umožňuje zadávať úlohy k jednotlivým predmetom, je čiastočne prepojený so študijným systémom STAG. Je v ňom možné vytvárať dotazníky a testy. Umožňuje tzv. levelovanie (podmienenosť) predmetov

a testov, v testoch možnosť miešať odpovede danej otázky a v neposlednom rade aj kontrolu plagiátorstva vypracovávaných úloh.

2.3.8 Courseware

„CourseWare je webová nadstavba pro studijní systém STAG. Umožňuje na jednom místě přehledně koncentrovat a přehledně zobrazovat informace o jednotlivých předmětech vedených ve STAGu a doprovázet je dalšími, ve STAGu implicitně neobsaženými a nepovinnými informacemi včetně samostatných datových příloh“ (<http://www.lf.upol.cz/fileadmin/>). Jeho hlavní funkcí je tedy organizace štúdií. Je plne prepojený so systémom STAG, z ktorého preberá informácie o jednotlivých predmetoch a taktiež je ním sprostredkované prihlasovanie študentov do systému Courseware. Jednotlivé informácie k predmetom môže ich tútor dopĺňať o vlastné a taktiež má možnosť pripájať prílohy potrebné pre štúdium. Nachádza sa tu aj možnosť založiť diskusiu v danom predmete. Nachádza sa tu priestor pre predstavenie predmetu a vyučujúcich, informácie o podmienkach absolvovania atd.

Celý systém je dostatečne obsáhlý a ovládaním dostatečne jednoduchý, aby vyhovoval potrebám všetkých fakúlt univerzity. Jeho významnou prednosťou je maximálna integrácia a vytěžování informací zadávaných do IS/STAG a dalších informačních systémů UP. Courseware je integrován do univerzitního portálu provozovaného v technologii IBM WebSphere Portal (<http://courseware.upol.cz>).

3 Cieľ práce

Hlavný cieľ:

Cieľom bakalárskej práce je analyzovať možnosti elektronickej komunikácie na FTK UPOL a ich využívanie v praxi.

Čiastkové ciele:

- objasniť základné pojmy súvisiace s elektronickej komunikáciou a popísať jednotlivé možnosti existujúce na FTK UPOL
- vytvoriť dotazník a za jeho pomoci previesť analýzu možností elektronickej komunikácie na FTK UPOL
- po spracovaní výsledkov získaných dotazníkom navrhnúť prípadne možnosti na zlepšenie elektronickej komunikácie

4 Metódy práce

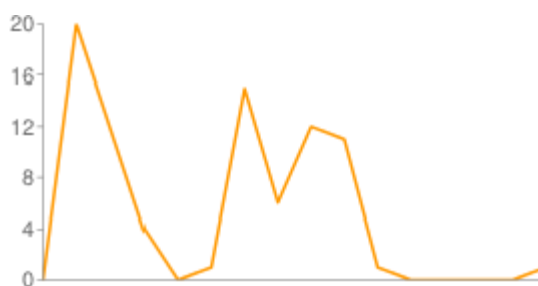
Pri hľadaní a triedení informácií potrebných pre teoretickú časť tejto práce som využíval knižnice, internetové stránky a články z databázových systémov. Podstatou mojej bakalárskej práce bolo dotazníkové šetrenie, ktoré sa uskutočnilo v čase od 10. 6. 2012 do 25. 7. 2012. Pre vytvorenie a šírenie dotazníka som použil službu Dokumenty od firmy Google. Dotazník som rozposlal 12 študentom z jednotlivých odborov danej fakulty a požiadal som ich, aby dotazník preposlali svojim spolužiakom. Taktiež som využil sociálnu sieť Facebook pomocou ktorej som rozšíril dotazník medzi ďalších študentov FTK UPOL. Celkovo sa ho zúčastnilo 83 študentov fakulty telesnej kultúry Univerzity Palackého v Olomouci. Výsledné údaje som analyzoval a štatisticky vyjadril a popísal v nasledujúcej kapitole.

Zatiaľ čo metodológia je „súhrn postupov bádania používaných v určitej vede“ (Ivanová-Šalingová, 1993, 556), metóda je „zámerný, cieľavedomý, uvedomelý postup pri práci alebo konaní“ (Ivanová-Šalingová, 1993, 555). Pre potreby tejto práce som zvolil tieto metódy:

- Zber primárnych a sekundárnych dát – získavanie informácií z odborných textov (kníh, časopisov, databázových systémov, webových stránok, ...).
- Analýza – analýza je „... metóda práce používajúca rozbor a rozkladanie celku na časti, zložky, komponenty“ (Ivanová-Šalingová, 1993, 50). Rozbor získaných textov a výber podstatných informácií. Jej opakom je syntéza.
- Indukcia a dedukcia – indukciu môžeme definovať ako „... spôsob stanovenia všeobecných téz a zákonov na základe zovšeobecnenia preskúmaných zvláštnych prípadov (faktov, javov) ...“ (Ivanová-Šalingová, 1993, 381). Dedukcia je jej opakom, tzn. že odvodzuje od všeobecných vecí, vecí konkrétne.
- Empirická metóda – zahŕňa vlastné skúsenosti autora s jednotlivými možnosťami elektronickej komunikácie.
- Štandardizovaný dotazník – „... spôsob shromažďovania informácií od respondentů (dotazovaných subjektů) a to na základě písemně předkládaných otázek nebo výroků“ (Janderková, 2010, 49).
- Matematicko-štatistické spracovanie dát – umožňuje grafické a číselné zobrazenie výsledkov získaných dotazníkovým šetrením.

5 Výsledky

Ako prostriedok pre získanie potrebných informácií som zvolil dotazník, ktorý obsahoval ako uzatvorené tak aj otvorené otázky. K jeho vytvoreniu som použil službu od firmy Google a pre jeho šírenie zvolil elektronické nástroje (e-mail, chat a sociálne siete). Výber respondentov bol náhodný. Vybral som 12 ľudí z rôznych odborov FTK, poslal som im dotazník s prosbou, aby ho poslali ďalším svojim známym z fakulty a taktiež som využil Facebook. Celkovo som zaznamenal 83 odpovedí. Pribeh aktivity odpovedajúcich respondentov je znázornený na nasledujúcom obrázku:

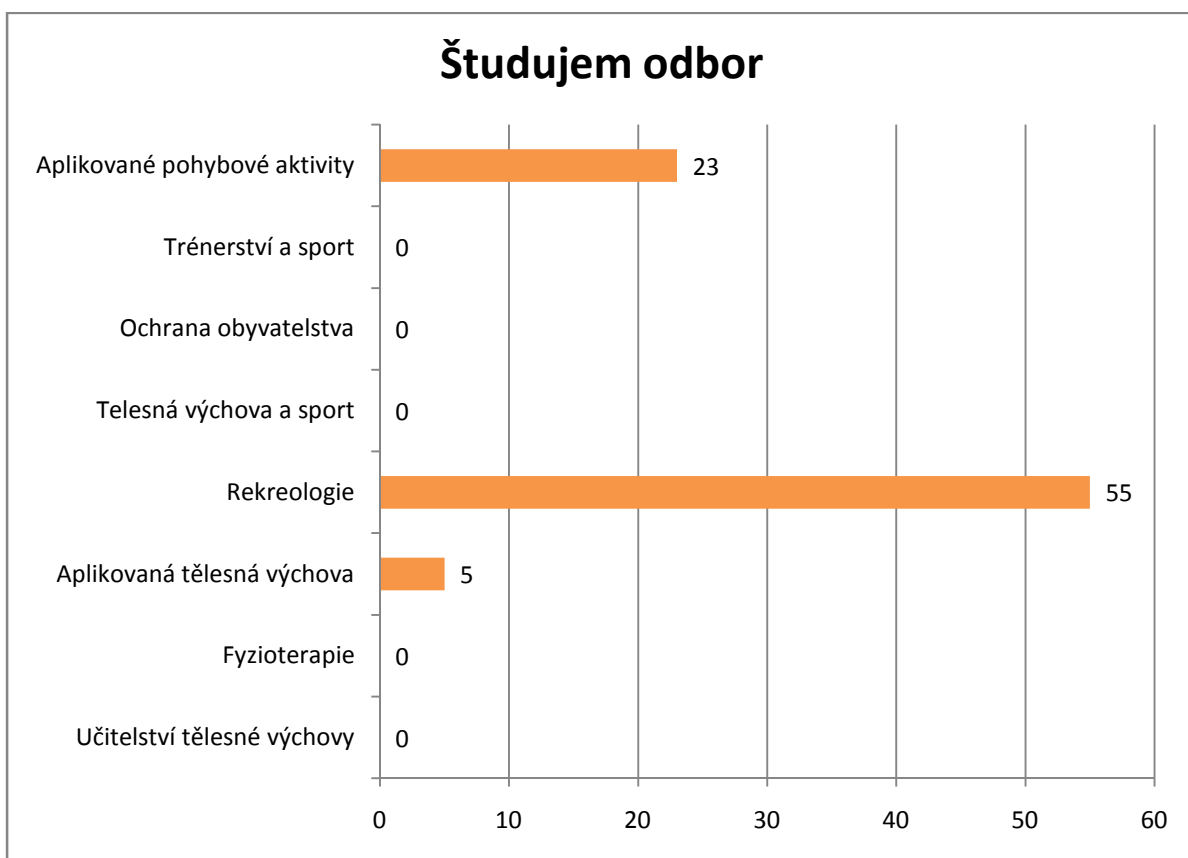

Obrázok 2

Vodorovná os zachytáva časové obdobie priebehu dotazníka, tj. 10. 6. 2012 – 25. 7. 2012. Zvislá os zachytáva počet odpovedí zaznamenaných v daný deň.

Otázka č. 1 Študujem odbor – výber z ponúkaných možností

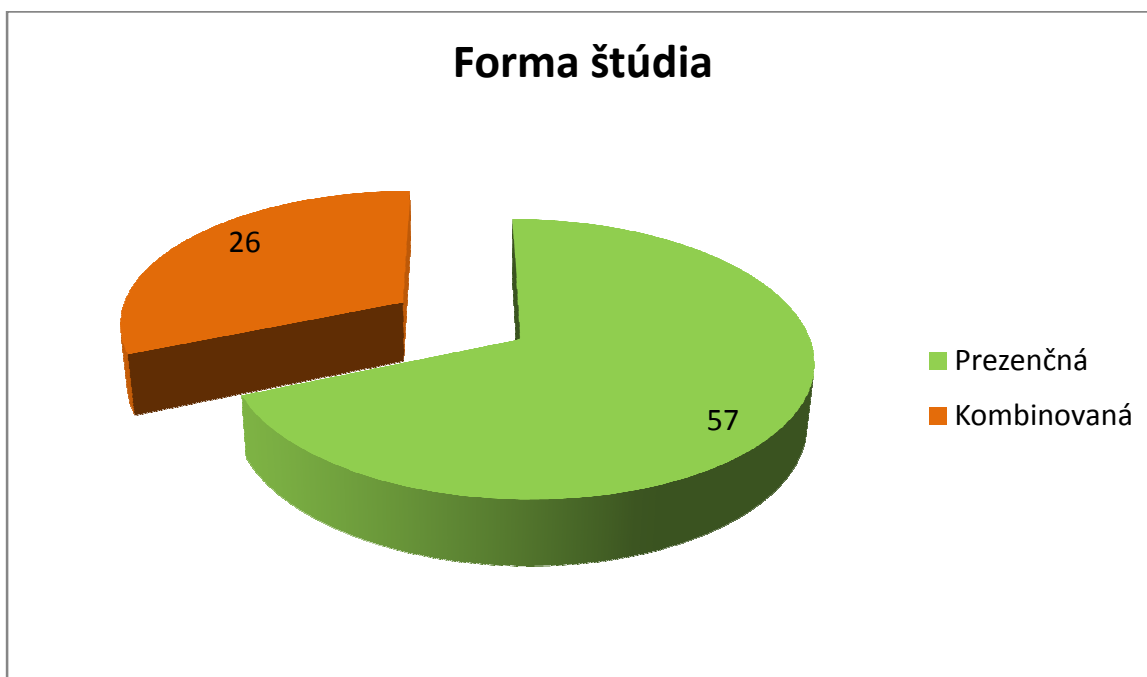
Otázka rozdeľuje respondentov podľa odboru ktorý študujú. Najviac respondentov bolo z odboru rekreológie a aplikovaných pohybových aktivít, hoci možností výberu boli rozsiahlejšie, pravdepodobne zlyhal ľudský faktor pri rozosielení dotazníka medzi študentmi. Tento priebeh bol viac-menej očakávaný, keďže prví oslovení respondenti patrili do týchto odborov a dotazník sa šírila hlavne medzi spolužiakmi.

Graf č. 1

Otázka č. 2 Forma štúdia

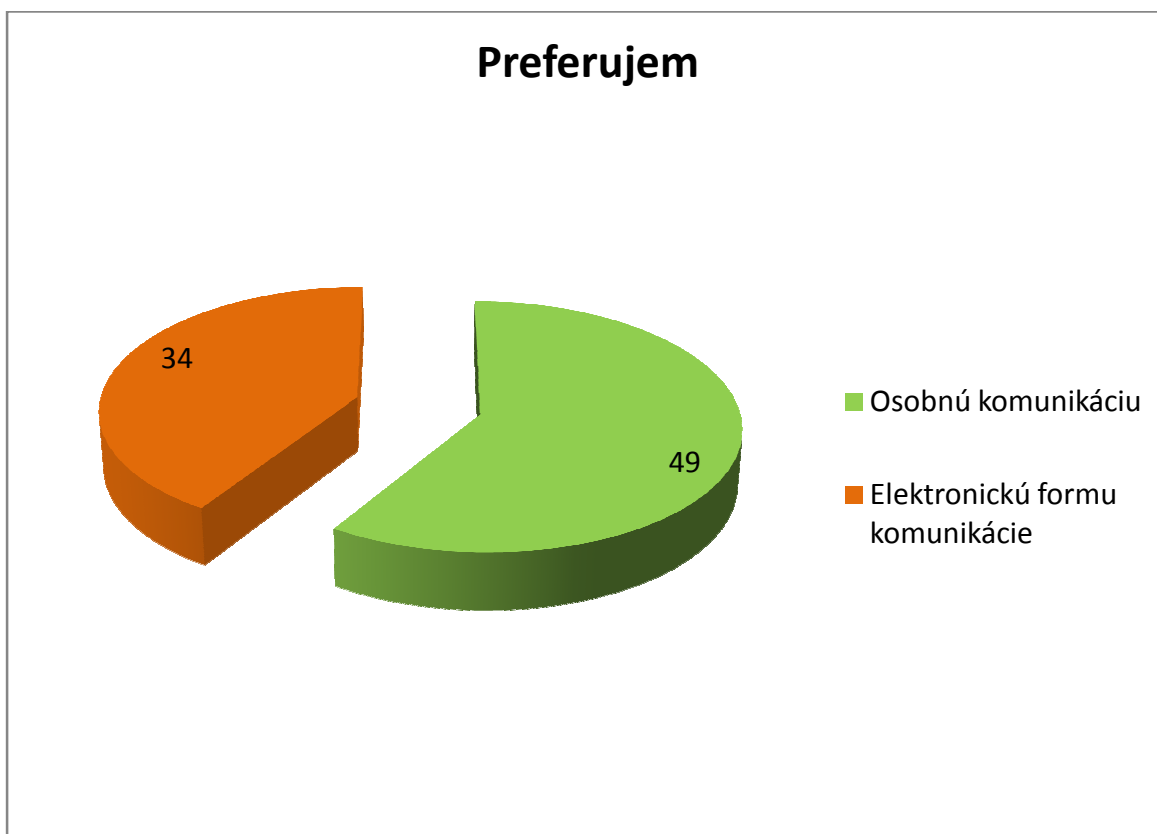
Tu mali respondenti na výber z dvoch možností a to kombinovanú a prezenčnú formu. V návaznosti na ďalšie otázky bolo zistiť mieru dôležitosti a využívania elektronických foriem komunikácie diaľkovými a dennými študentmi.

Graf č. 2

Otázka č. 3 Preferujem

Táto otázka ponúkala možnosť výberu osobnej alebo elektronickej komunikácie. Ako vyplýva z grafu, osobná komunikácia prevláda aj v tejto technickej dobe. Elektronickú komunikáciu preferujú hlavne študenti kombinovaného štúdia.

Graf č. 3

Otázka č. 4 Elektronickú komunikáciu pri štúdiu považujem za dôležitú

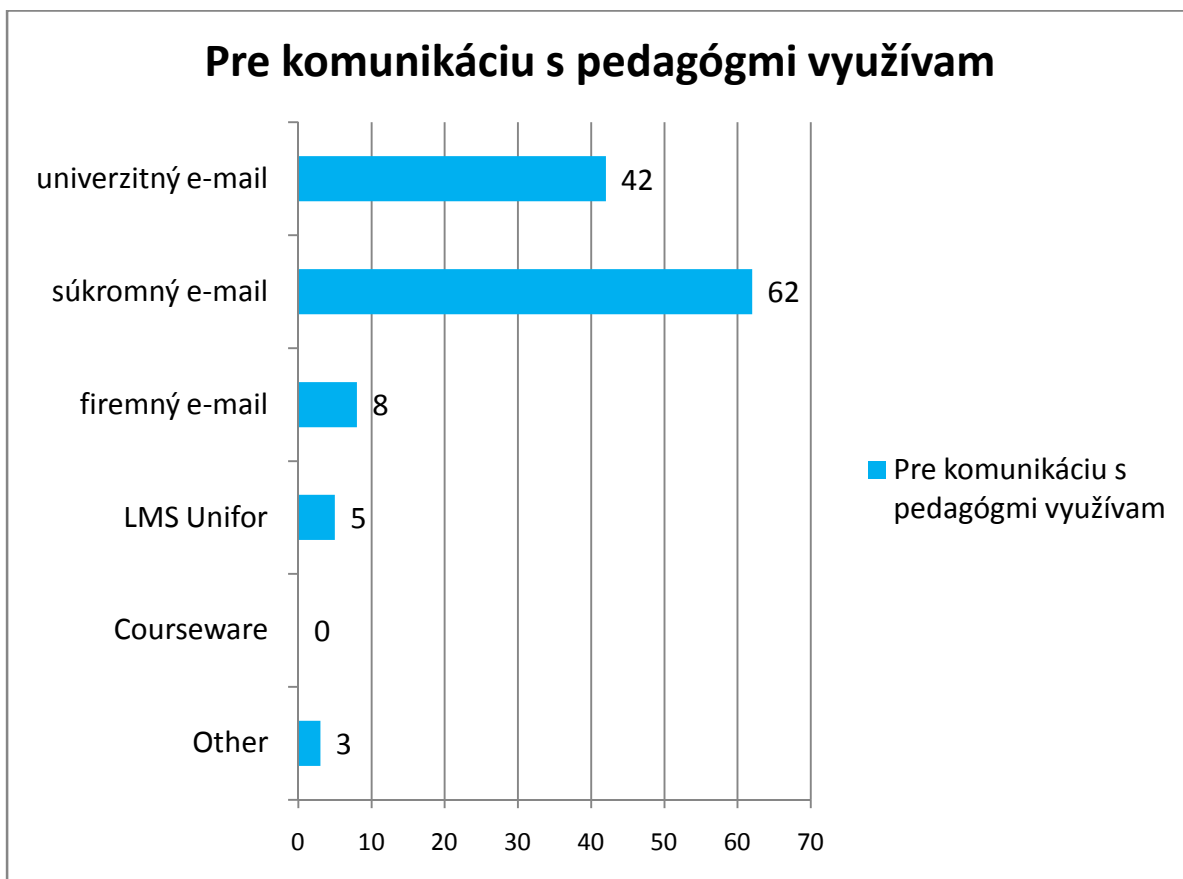
Uzatvorená otázka typu áno – nie, kde z odpovedí jasne vyplýva, že napriek preferovanej osobnej komunikácii, je elektronická forma nenahraditeľná.

Graf č. 4

Otázka č. 5 Pre komunikáciu s pedagógmi využívam

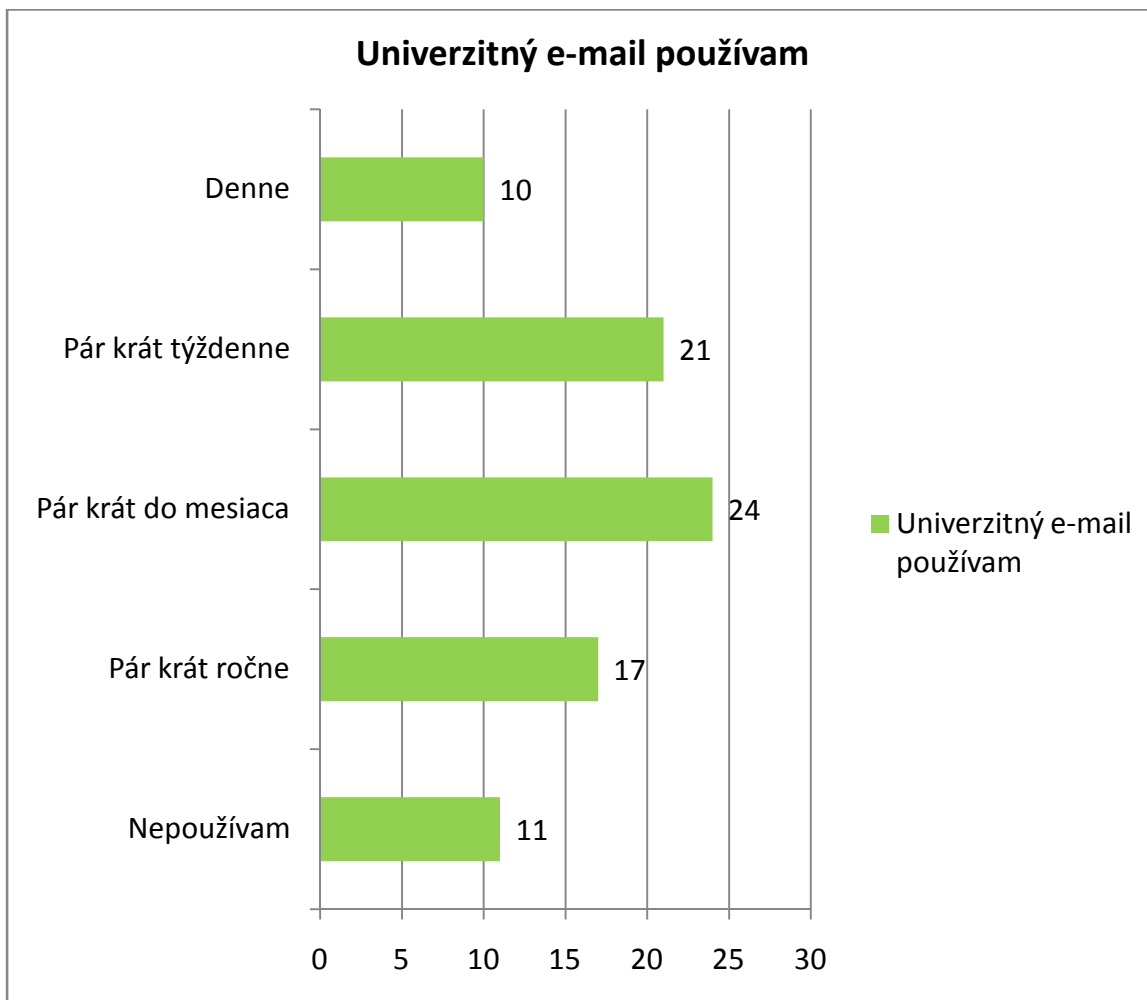
Možnosť výberu viacerých odpovedí vysvetľuje väčší počet odpovedí ako je respondentov. Hlavným cieľom tejto otázky bolo zistiť využívanosť jednotlivých možností elektronickej komunikácie ponúkaných fakultou FTK UPOL.

Graf č. 5

Otázka č. 6 Univerzitný e-mail používam

Otázka zameraná konkrétne na využívanie ponúkanej možnosti e-mailového účtu, ktorý získa každý študent automaticky po registrácii do systému.

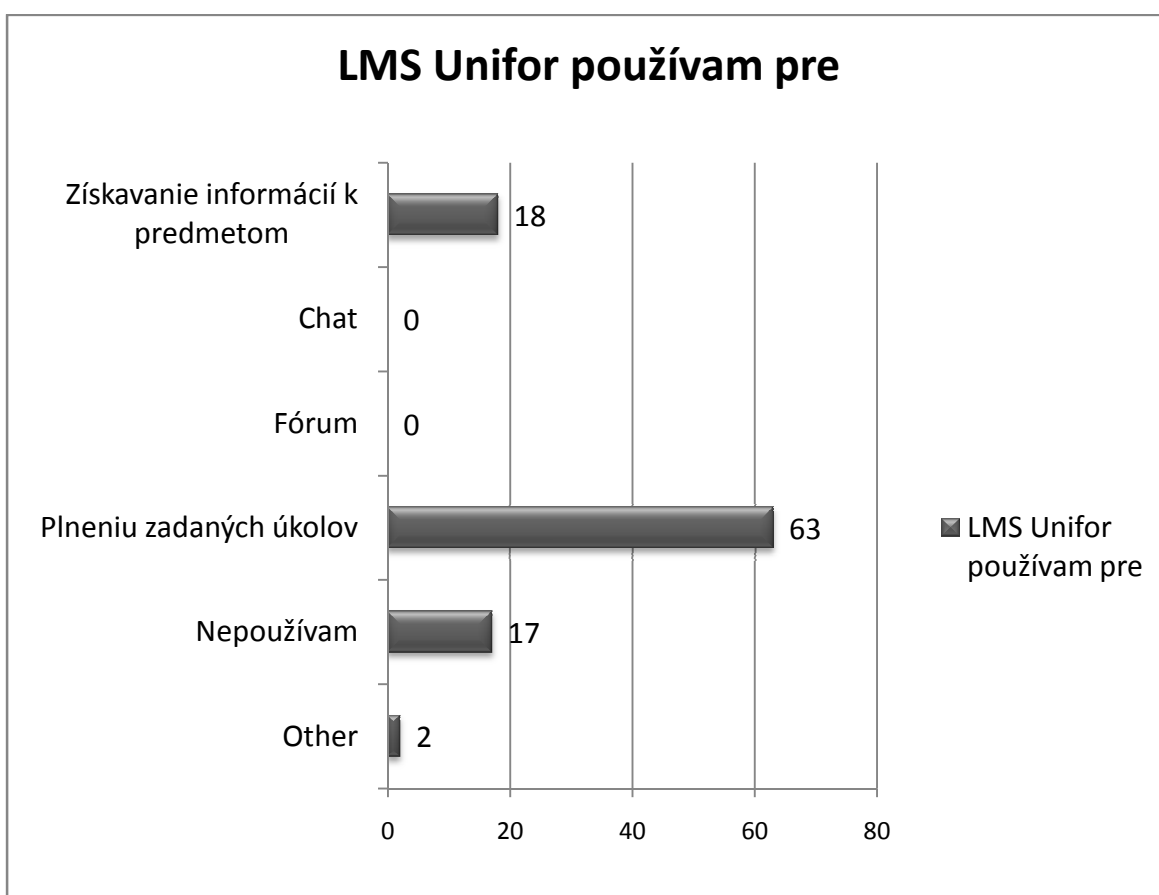
Graf č. 6

Otázka č. 7 K čomu podľa vás slúži LMS Unifor

Prvá otvorená otázka zisťujúca povedomie o jednotlivých možnostiach ponúkaných týmto komplexným vyučovacím systémom. Z odpovedí je zrejmé, že systém je využívaný hlavne na plnenie úloh zadávaných tútormi jednotlivých predmetov a dôležitou pripomienkou takmer každej odpovede bolo, že systém má síce obrovské možnosti, ale je málo využívaný zo strany pedagógov.

Otázka č. 8 LMS Unifor používam pre

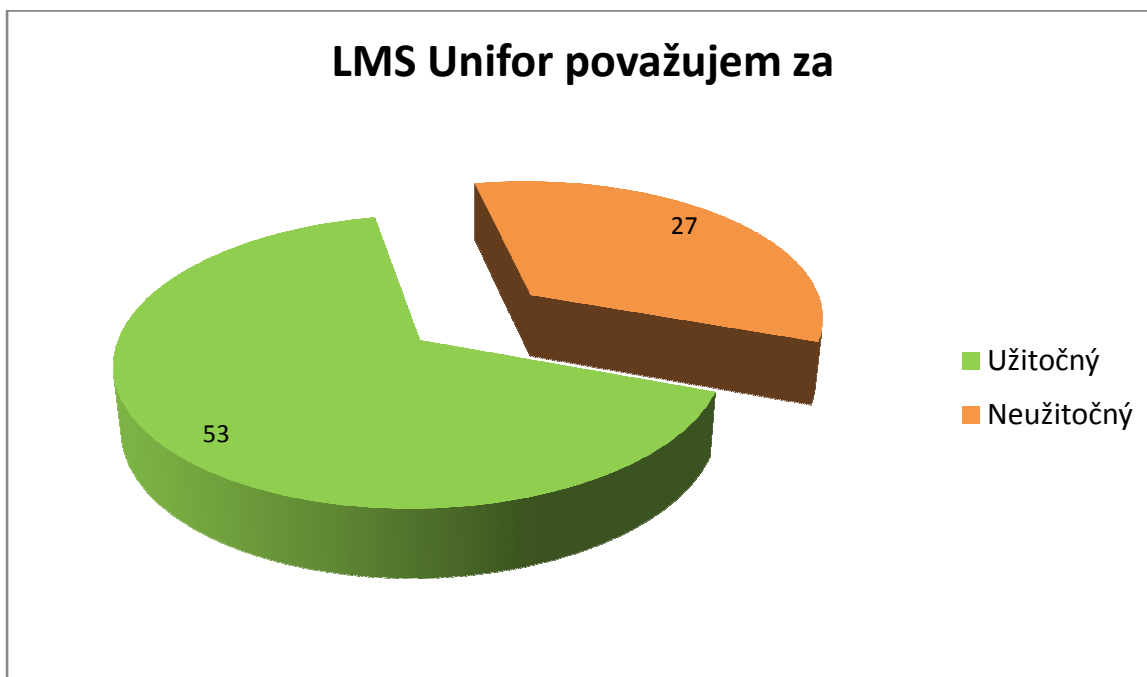
Opäť tu bola možnosť výberu viacerých odpovedí a cieľom bolo zistiť konkrétne využitie jednotlivých funkcií tohto systému. Výsledky sú znázornené na nasledujúcom grafe.

Graf č. 7

Otázka č. 9 LMS Unifor považujem za

Touto otázkou som zisťoval subjektívny názor respondentov na dôležitosť tohto systému a opäť bolo najviac kladných odpovedí zo strany študentov kombinovaného štúdia.

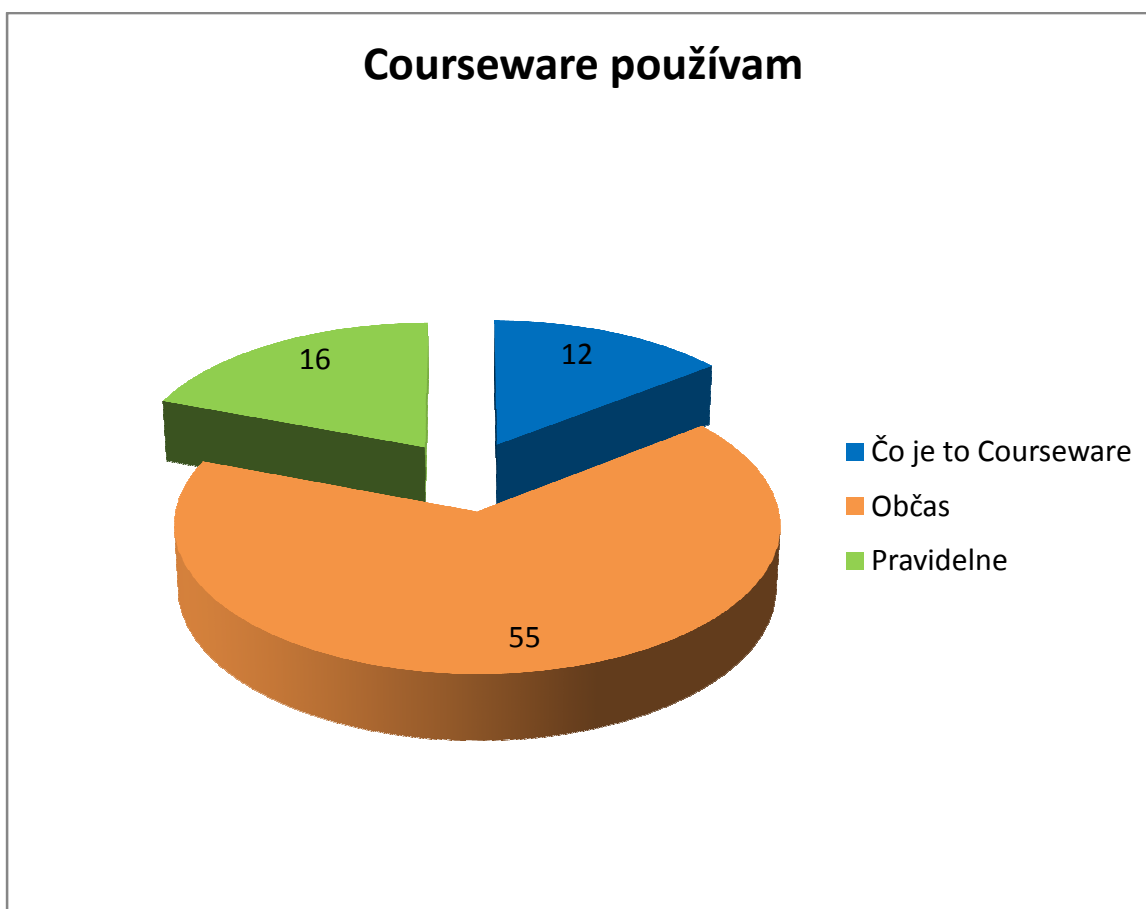
Graf č. 8

Otázka č. 10 K čomu podľa Vás slúži Courseware

Druhá otvorená otázka zisťujúca, tak ako ta predošlá, povedomie o tomto „komunikačnom“ systéme. Niektorí respondenti popísali tento systém celkom podrobne, iní zase netušili, že niečo také vôbec existuje. Odpovede respondentov, ktorí vedeli o tomto systéme a aktívne ho používali, boli kladné a chválili si tento systém, ale tak ako pri systéme LMS Unifor im chýbalo väčšie využívanie zo strany pedagógov.

Otázka č. 11 Courseware používam

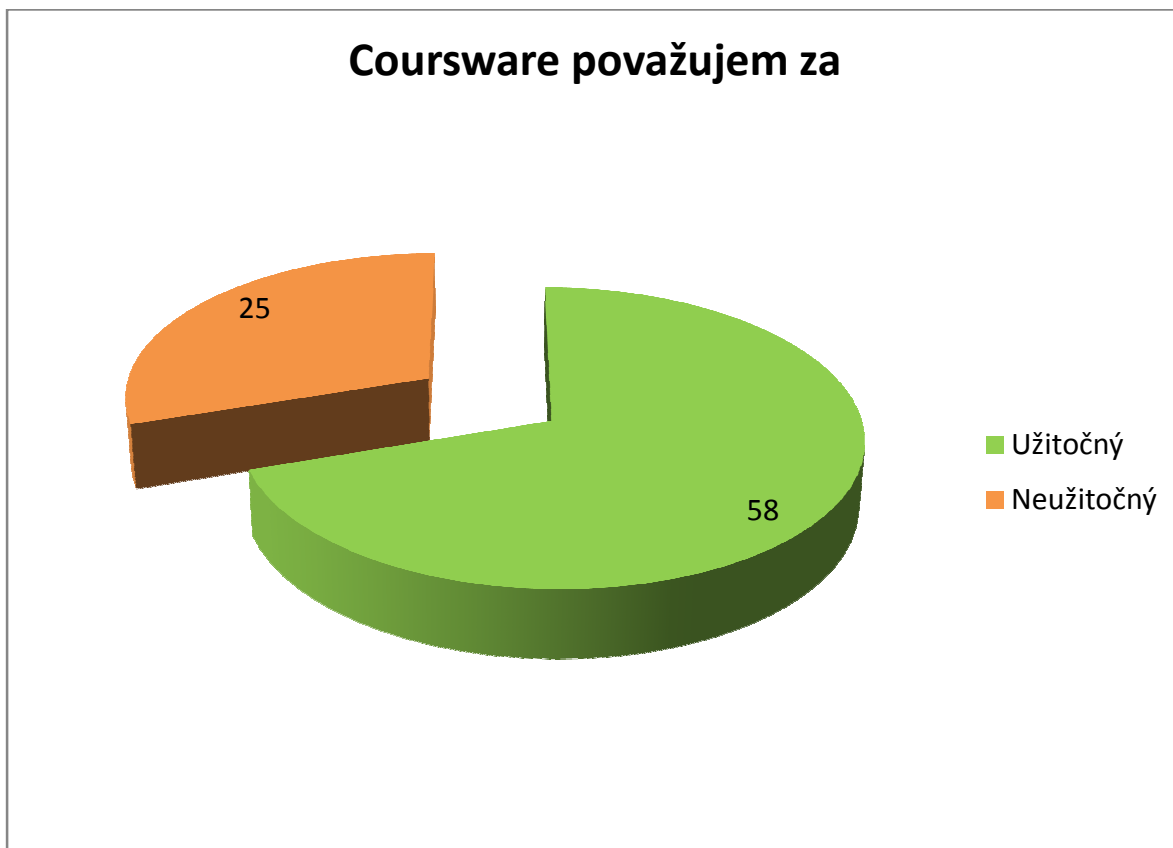
Otázka zameraná na využívanie tohto systému.

Graf č. 9

Otázka č. 12 Courseware považujem za

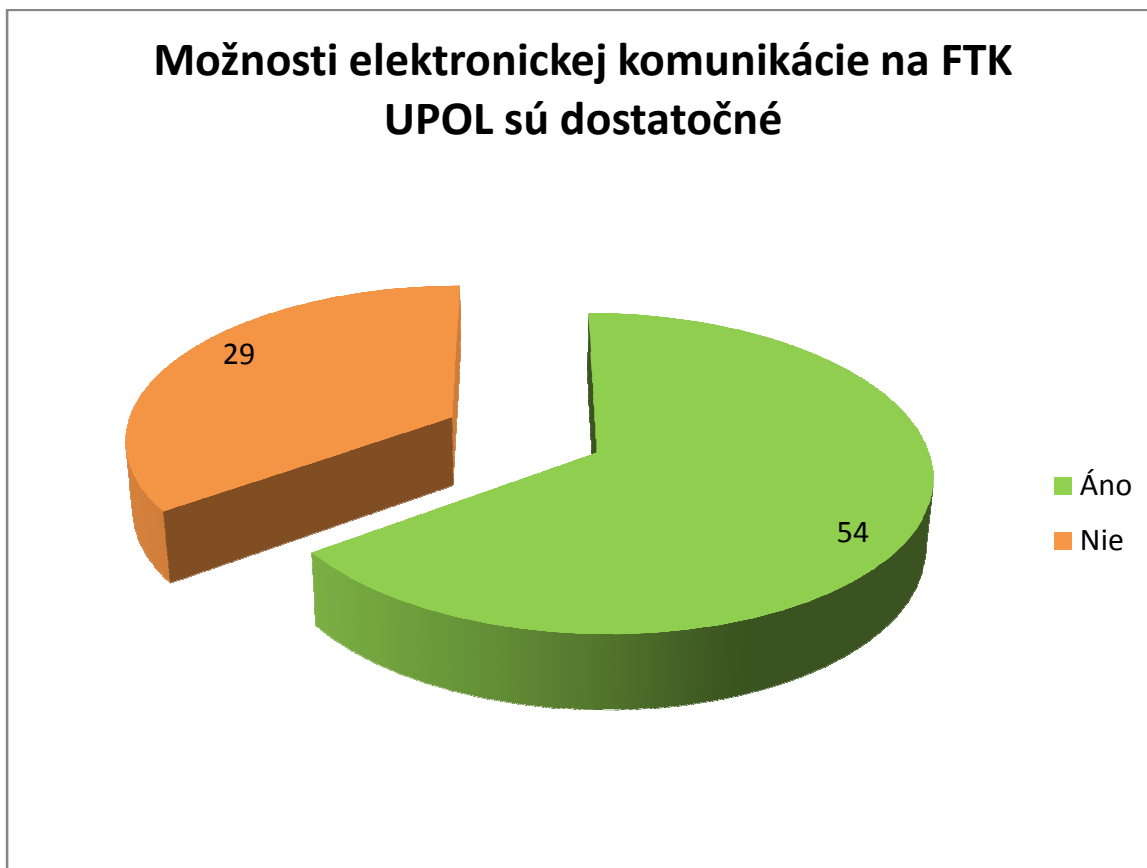
Konkrétna otázka zisťujúca subjektívny názor na dôležitosť tohto systému vo vyučovacom procese.

Graf č. 10

Otázka č. 13 Možnosti elektronickej komunikácie na FTK UPOL sú dostatočné

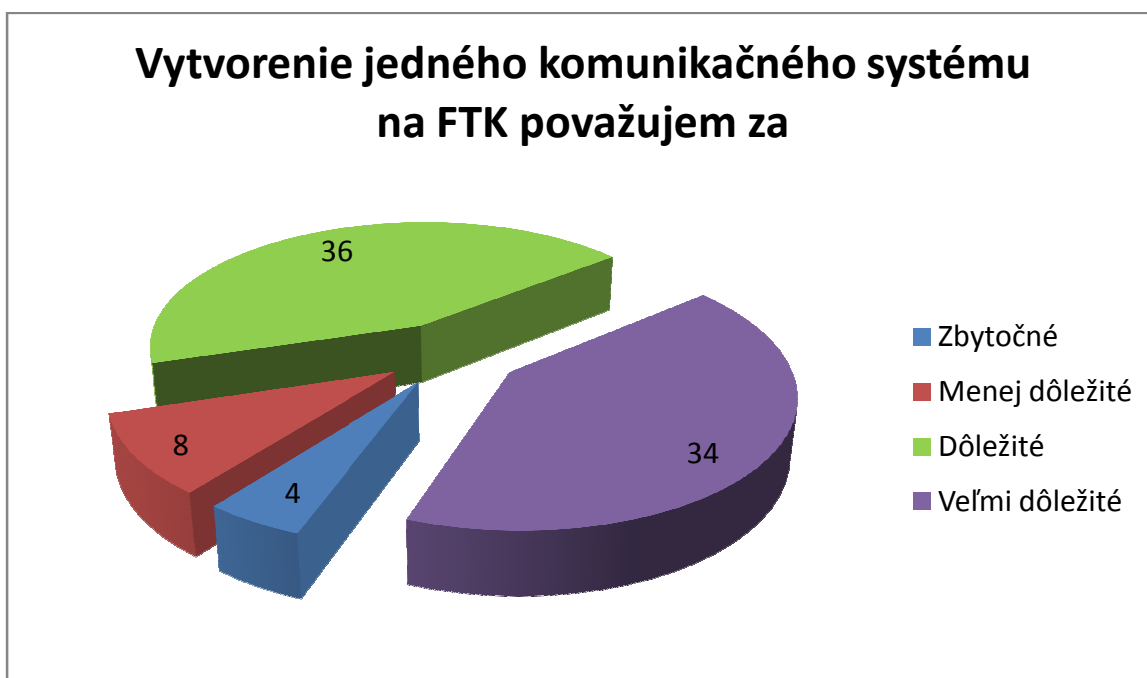
Zistenie názoru na to, či sú možnosti elektronickej komunikácie ponúkané fakultou FTK UPOL dostatočné, alebo je potrebné vytvoriť nejaký nový systém komunikácie. Z grafu vyplýva nejedno hlasná odpoveď, že možnosti sú dostačujúce ale málo využívané ako zo strany pedagógov tak aj študentov.

Graf č. 11

Otázka č. 14 Vytvorenie jedného komunikačného systému na FTK považujem za

Dôležitosť elektronickej komunikácie je v subjekte tak rozsiahlom ako FTK UPOL samozrejmä. Úlohou tejto otázky bolo zistiť, či je potrebné jednotlivé systémy prepojiť do jedného fungujúceho celku, či v náväznosti na predchádzajúcu otázku vytvoriť systém nový. Väčšina respondentov odpovedala, že je dôležité až veľmi dôležité vytvorenie jednotného uceleného systému pre komunikáciu študentov s pedagógmi.

Graf č. 12

Otázka č. 15 Súhlasím so spracovaním mojich odpovedí pre potreby Bc. Práce

Táto otázka má etický charakter, aby nedošlo k nejakému nedorozumeniu v oblasti autorských práv.

Graf č. 13

6 Závěry

Z dotazníkového šetrenia vyplýva, že elektronická komunikácia je pre študentov kombinovaného štúdia nenahraditeľná a pre študentov denného štúdia veľmi potrebná. Je preto dôležité zamerať sa na tento spôsob komunikácie a ďalej ho rozvíjať. Študenti ako kombinovaného tak aj denného štúdia si pochvaľovali komplexné systémy LMS Unifor a Courseware, ale zároveň im bolo ľúto, že ich použijú maximálne dva krát ročne.

Ja osobne som mal možnosť pracovať so systémom LMS Unifor ako študent, ale aj ako tuteur. Z tejto skúsenosti viem, že naučiť sa plnohodnotne využívať tento systém zaberie len pár hodín aktívneho používania, v horšom prípade pár dní. Riešením problému nevyužívania tohto skvelého systému je vytvoriť smernicu nariaďujúcu jeho využívanie v určitom rozsahu študijného plánu v predmetoch, ktoré to umožňujú.

Systém Courseware je veľmi prehľadným systémom ponúkajúcim prehľad o jednotlivých predmetoch. Študentmi je taktiež veľmi chválený s pripomienkami rovnakými ako pri LMS Unifor. Systém má obrovskú výhodu, že oproti systému STAG je podstatne prehľadnejší a pre vyučujúcich ponúka možnosť poskytovať aktuálne informácie týkajúce sa predmetu a jeho výučby. Riešenie problému nevyužívania je obdobné ako u LMS Unifor.

Ďalším zlepšením by bolo prepojenie jednotlivých systémov a to takým spôsobom, že po prihlásení sa do systému, by boli ikonkou zobrazované informácie o zmenách od posledného prihlásenia v ostatných systémoch. Týmto spôsobom by došlo k zamedzeniu výhovoriek študentov typu „Ja som o tom nevedel“ a im podobným. Nebolo by potrebné kontrolovať všetky systémy (LMS, Courseware, e-mail, ...), ale stačilo by sa prihlásiť do jedného a všetky informácie by boli dostupné po kliknutí na ikonu zmeny.

Cieľom tejto práce bolo analyzovať možnosti elektronickej komunikácie medzi študentmi FTK UPOL a pedagógmi, k čomu bolo využité dotazníkové šetrenie.

Z výsledkov získaných z tohto šetrenia vyplýva, že katedra má dostatočné možnosti pre elektronickú komunikáciu a kvalitné systémy, ktorými je sprostredkovaná. Jediným problémom je ich nedostatočné využívanie ako zo strany pedagógov tak aj študentov.

Tento spôsob komunikácie je neodmysliteľný pre študentov kombinovaného štúdia, ktorí by ocenili využívanie elektronických systémov vo viacerých predmetoch.

7 Súhrn

Predmetom mojej bakalárskej práce je analýza možností elektronickej komunikácie medzi študentmi a pedagógmi na FTK UP v Olomouci. V teoretickej časti som definoval jednotlivé pojmy, ktoré súvisia s danou problematikou. Praktická časť je zameraná na samotnú analýzu. Analýzu som realizoval prostredníctvom dotazníkového šetrenia, ktorého sa zúčastnilo 83 študentov kombinovaného aj prezenčného štúdia rôznych odborov FTK UPOL. Rozbor dotazníkového šetrenia a jeho grafické zobrazenie sa nachádzajú v piatej kapitole „Výsledky“. V tejto kapitole sa nachádzajú aj návrhy, ktoré by mohli pomôcť ku zefektívneniu využívania možností elektronickej komunikácie na FTK UPOL.

8 Summary

The subject of this thesis is an analysis of electronic communication between students and teachers at FTK UP Olomouc. In the theoretical section, I defined the various terms related to this topic. The practical part is focused on the analysis itself. The analysis was conducted through questionnaire survey, which involved 83 students combined and full-time study various departments of UPOL FTK. Analysis of questionnaire survey and its graphical representation can be found in the fifth chapter "Results." In this chapter, there are also suggestions that could help to streamline the use of electronic communication on FTK UPOL.

9 Referenčný zoznam

- Barešová, A. (2003). *E-learning ve vzdělávání dospělých*. Praha: VOX.
- DeVito, J. A. (2008). *Základy mezilidské komunikace*. Praha: Grada Publishing, a. s.
- Franc, D. (2008). 3.3 Elektronická komunikace. In P. Jíří, *Komunikace a prezentace. Umění mluvit, slyšet a rozumět*. (s. 95). Praha: Grada Publishing, a. s.
- Frey, P. (2011). *Marketingová komunikace. Nové trendy 3.0*. Praha: Management press.
- Grigoleit, U. (1997). *Internet - kompletní průvodce*. Praha: Grada publishing, spol. s r. o.
- Hartl, P. (2004). *Stručný psychologický slovník*. Praha: Portál, s.r.o.
- Ivanová-Šalingová, M. (1993). *Vreckový slovník cudzích slov*. Bratislava: Kniha - spoločník.
- Janderková, D. 2010. *Slovník základních pojmů z pedagogiky, psychologie a metodologie*. Brno: Ediční středisko.
- Jandourek, J. (2007). *Sociologický slovník*. Praha: Portál.
- Kopecký, K. (2007). *Moderní trendy v e-komunikaci*. Olomouc: Hanex.
- Mareš, J., Křivohlavý, J. (1995). *Komunikace ve škole*. Brno: Masarykova univerzita.
- Mikuláščík, M. (2010). *Komunikační dovednosti v praxi*. Praha: Grada Publishing, a. s. .
- Nocar, D., Hoblíková, I., Snášelová, L., Všetulová, M. (2004). *E-learning v distančním vzdělávání*. Olomouc: Univerzita Palackého.
- Plamínek, J. (2008). *Komunikace a prezentace. Umění mluvit, slyšet a rozumět*. Praha: Grada Publishing, a. s..
- Průcha, J., Walterová, E., Mareš, J. (2003). *Pedagogický slovník*. Praha: Portál.
- Šušol, J. (2003). *Elektronická komunikácia vo vede*. Bratislava: Centrum VTI SR.
- Veber, J. a kol. (2009). *Management základy. Moderní manažerské přístupy výkonnost a prosperita*. Praha: Management press.

Vrabec, V., Čepek, A. (1995). *Internet :-)* CZ. *Průvodce českého uživatele*. Praha: Grada Publishing, spol. s r. o.

Zounek, J. (2009). *E-learning - jedna z podob učení v moderní společnosti*. Brno: Masarykova univerzita.

Internetové zdroje:

Retrieved 17. 6. 2012 from:

https://www.google.com/url?q=http://www.lf.upol.cz/fileadmin/user_upload/LF/Navody/Courseware_-_napoveda.doc&sa=U&ei=kAEGUKOzIlem4gS-38HtCA&ved=0CAkQFjAC&client=internal-uds-cse&usg=AFQjCNG7rR64xU_A8YWfFwEIZMKatbDr9w

Retrieved 17. 6. 2012 from:

http://courseware.upol.cz/wps/portal!/ut/p/c4/04_SB8K8xLLM9MSSzPy8xBz9CP0os3hz_0B34wAXIwN3TyNzAyNToxC_QG8XQwMDA_3g5GL9gmxHRQAuR8jo/

Retrieved 22. 4. 2012 from: <http://about.skype.com/>

Retrieved 17. 6. 2012 from: <http://www.lmsunifor.com/index.php/zajimavosti/e-learning-teorie-praxe/191-faq-frequently-asked-questions>

Retrieved 22. 6. 2012 from: <http://www.mc2.cz/node/15>

10 Prílohy

Príloha 1

Ukážka univerzitného e-mailového klienta

The screenshot displays a web-based email client interface. At the top, there is a navigation bar with icons and labels for 'Inbox', 'New Message', 'Folders', 'Search', 'Fetch Mail', 'Options', 'Problem', 'Help', and 'Log out'. On the left side, a sidebar shows a folder tree with 'Horde' at the top, followed by 'Mail (26)', 'Filters', 'New Message', 'Search', 'Inbox (26)', 'Drafts', 'Junk-E-Mail', 'Trash', 'Virtual Folders', 'Organizing', 'Options', and 'Log out'. The main area is titled 'Inbox (26)' and 'Page 2 of 2'. It features a toolbar with 'Select', 'Mark as', 'Move | Copy', and 'Messages to' dropdowns. Below the toolbar are links for 'Delete | Undelete | Blacklist | Whitelist | Forward | View Messages'. The message list is a table with columns for '#', 'Date', 'From', and 'Thread [Subject]'. The messages are numbered 22 through 33, with message 4 partially visible at the bottom. Message 27 is highlighted in red, and message 30 is also highlighted in red. Message 28 is highlighted in green, and message 33 is highlighted in green. The interface uses a blue and white color scheme.

#	Date	From	Thread [Subject]
22	04/23/2005	Bestelling	Offerte aanvraag
23	06/08/2005	scott slack	Communicate by choice lower res
24	08/04/2005	楊富雄	Fw: 也許你已經接到這種電話...提供
27	08/17/2005	Silva, Danielle S (D.H.)	Performance Parcial de Peças -
25	08/30/2005	Tong	Fw: โคมและโคมหลอดฮาโลเจน
26	09/01/2005	Martin Schulze	[SECURITY] [DSA 793-1] New sq
28	10/12/2005	bocaciua@libero.it	included message
29	10/26/2005	steveh@eecs.umich.edu	New Catering Lead From Yadaya.
30	01/24/2006	BET Armor Ingénierie - EB	CTA / CODIS - 22 St Brieuc
31	03/07/2006	Carlos Amaral Rocha	Que otário.....
32	03/17/2006	temp4@truemail.co.th	ไทย Thai Language - Attach UTF-8
33	04/03/2006	David Chang	Re: 最近好嗎?
4	04/06/2006	Mail-Delivery-System	Undelivered-Mail Returned to Sen

Príloha 2

Ukážka e-mailového klienta od spoločnosti Google

The screenshot displays the Gmail web interface. At the top, there are navigation links for Gmail, Calendar, Documents, Photos, Groups, Web, and a 'more' dropdown. Below these is the Gmail logo with 'by Google' and 'BETA' text, followed by search bars for 'Search Mail' and 'Search the Web'. The main content area is divided into a left sidebar and a main inbox view. The sidebar includes links for 'Compose Mail', 'Inbox (744)', 'Starred', 'Chats', 'Sent Mail', 'Drafts (14)', 'All Mail', 'Spam', 'Trash', and 'Contacts'. A 'Chat' window is open at the bottom left, showing a search bar and two contacts: 'Shane S.' and 'fallout911'. The main inbox view features a header with 'Archive', 'Report Spam', 'Delete', 'More Actions', and 'Refresh' buttons. Below the header is a selection bar with options: 'Select: All, None, Read, Unread, Starred, Unstarred'. The inbox list contains several email entries, each with a checkbox, a star icon, the sender's name, and a snippet of the email subject.

☐	Star	Sender	Subject Snippet
☐	★	Cscanlon56	christmas time - Just sh
☐	★	Aparna Bajaj	yoo - yooo shane... how
☐	★	Leslie Canoy (2)	Join my network on Link
☐	★	Cscanlon56	(no subject) - I've found
☐	★	me, Sharon (6)	New stuff needs your cr
☐	★	Daniel Chen	Merry Christmas and Ha
☐	★	David Carmona	Join my network on Link
☐	★	Karin Andrade	Join my network on Link
☐	★	Guru.com	Welcome to Guru.com -
☐	★	The Art Institutes Alumni	The Art Institutes Alumn
☐	★	Denis Osmanbegovic	resume - here's rsume E
☐	★	Elexis, me (4)	(no subject) - http://user

Príloha 3

Ukážka LMS Unifor

Novinky
Komunikace
Studentská část
Knihovna
Kalendář
Osobní stránka
Nápověda
Odhlášení

[Zeptat se podpory](#)

Studentská část

STUDENTSKÁ ČÁST

- [Vaše úkoly](#)
- [Vaše statistiky](#)
- [Vaše body](#)
- [Vaše tutoriály a zkoušky](#)

Podrobnosti:
Obsah kurzů a modulů lze mžhalovat kliknutím na ikonu Unifor si bude pamatovat Vaše nastavení pro příští

2010/2011 - letní, zimní, kombinovány

Počet modulů: 1
Ukončení kurzu: 13.2.2012

2011/2012 - Akademický rok (Detail kurzu)

Počet modulů: 2
Ukončení kurzu: 30.9.2012

Nevázané tutoriály

☒ Název	Odkdy	Dokdy	Přihlášen/a
☐ Skupina1 - KEFL1	7.9.2012 15:00:00	7.9.2012 18:00:00	Ne detail
☐ Skupina1 - KEFL2	7.9.2012 16:00:00	7.9.2012 18:00:00	Ne detail
☐ Skupina1 - KEFL3	7.9.2012 15:00:00	7.9.2012 18:00:00	Ne detail

<<
Srpen 2012
>>

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Príloha 4

Ukážka systému Courseware

 PORTAL
UNIVERZITY
PALACKÉHO
V OLOMOUCI

Courseware > [Předměty po fakultách](#) > [Fakulta tělesné kultury](#) > [Katedra rekreologie](#)

Fakulta tělesné kultury

Doktorské studijní programy FTK

Katedra sportu

Katedra aplikovaných pohybových aktivit

Katedra fyzioterapie

Katedra přírodních věd v kinantropologii

Katedra rekreologie

Katedra společenských věd v kinantropologii

Selection of courses according to faculties/departments

Courses that have pages in Courseware:

- [Služby v cestovním ruchu \(KRL/KSLCR\)](#) STAG
- [Manag. ubytování, stravování a dopravy \(KRL/MAUB\)](#) STAG
- [Služby v cestovním ruchu \(KRL/SLVCR\)](#) STAG

Courses that do not have pages in Courseware. Other information about these courses can be found in IS/STAG.

- [Aerobní gymnastika \(KRL/AEGYM\)](#) STAG
- [Aerobní gymnastika 1 \(KRL/AEGY1\)](#) STAG
- [Aerobní gymnastika 2 \(KRL/AEGY2\)](#) STAG
- [Aktuální trendy v cestovním ruchu \(KRL/ATCR\)](#) STAG
- [Bankovnictví a fin.se zam.na rek.a sport \(KRL/BAFRS\)](#) STAG
- [Bakalářská práce - seminář \(KRL/BAPR\)](#) STAG
- [Bakalářská práce - seminář 1 \(KRL/BAPR1\)](#) STAG
- [Bakalářská práce - seminář 2 \(KRL/BAPR2\)](#) STAG
- [Bakalářská práce - seminář 3 \(KRL/BAPR3\)](#) STAG
- [Bezpečnostní standardy a legislativa \(KRL/BEST\)](#) STAG
- [Bezpečnostní standardy a legislativa \(KRL/BEZST\)](#) STAG
- [Bankovnictví a finan. ve sportu 1 \(KRL/BFRS1\)](#) STAG
- [Bakalářská práce - seminář 1 \(KRL/BPS1\)](#) STAG
- [Bakalářská práce - seminář 2 \(KRL/BPS2\)](#) STAG

Zoznam príloh

Príloha 1. Ukážka univerzitného e-mailového klienta	45
Príloha 2. Ukážka e-mailového klienta od spoločnosti Google.	46
Príloha 3. Ukážka LMS Unifor.	47
Príloha 4. Ukážka systému Courseware.	48